Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto
Jyväskylä University Digital Archive

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Lahti, Annukka; Sihto, Tiina; Elmgren, Heidi; Jurva, Raisa

Title: Naisvalitus ja epätasa-arvo heteroparisuhteissa

Year: 2018

Version:

Please cite the original version:

Lahti, A., Sihto, T., Elmgren, H., & Jurva, R. (2018, 19.4.2018). Naisvalitus ja epätasa-arvo heteroparisuhteissa. Tiedeblogi. https://www.jyu.fi/fi/blogit/tiedeblogi/annukka-lahti-tiina-sihto-heidi-elmgren-ja-raisa-jurva-naisvalitus-ja-epatasa-arvo-heteroparisuhteissa

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Annukka Lahti, Tiina Sihto Heidi Elmgren ja Raisa Jurva: Naisvalitus ja epätasa-arvo heteroparisuhteissa

Parisuhde nähdään usein aikuisen elämän tärkeimpänä ihmissuhteena, vahvana normina sekä toivottuna elämisen tapana. Heteroseksuaalisiin romanttisiin suhteisiin kohdistetaan paljon odotuksia ja toiveita tasavertaisesta kumppanuudesta ja emotionaalisesta läheisyydestä.

Parisuhteiden eletyssä arjessa todellisuus poikkeaa usein näistä ihanteista, sillä sukupuolittuneet, epätasa-arvoiset käytännöt istuvat lujassa. Heteroseksuaalisissa suhteissa naiset tekevät yhä suuremman osan kotitöistä, lastenhoidosta ja tunnetyöstä, kuten parisuhteen hoitamisesta.

Tutkimuksessamme olemme analysoineet naisten kokemuksia epätasa-arvosta heteroparisuhteissa naisvalituksen käsitteen kautta. Käsitteen kautta tarkastelimme sitä, miten naisten kritiikki parisuhteessa koettua epätasa-arvoa kohtaan esiintyy samanaikaisesti parisuhteeseen sitoutumisen ja epätäydellisyyden hyväksyntäpuheen kanssa.

Naisvalituksen käsitteen kautta pureudumme naisten heterosuhteissa kokemaan, vaikeasti sanoiksi puettavaan tyytymättömyyteen, jota ei aina tunnisteta tasa-arvo-ongelmaksi. Kun parisuhteeseen liittyvät odotukset eivät toteudukaan, pettymyksen synnyttämät tunteet, kuten kiukku ja viha, kanavoidaan naisten väliseen valitukseen. Valitus toimii parisuhteen varoventtiilinä, mutta ei saa aikaan muutosta epätasa-arvoisissa tilanteissa.

Naisten kokeman tyytymättömyyden taustalta löytyy odotuksia ja vaatimuksia, jotka ovat sukupuolittuneita. Miehiä kiitellään kotitöihin ja lastenhoitoon osallistumisesta. Sanamuoto kuitenkin paljastaa, että päävastuu kuuluu yhä naisille.

Lisäksi tyytymättömyyttä aiheuttavissa tilanteissa muutosvaatimukset kohdistetaan pääasiallisesti “vaativaan” naiseen. Myös haastatteluaineistoissamme naiset puhuvat itsestään liian vaativina. He etsivät syitä parisuhteen ongelmiin itsestään eivätkä heteroseksuaalisen parisuhteen valtasuhteisiin liittyvästä epätasa-arvosta.

Mies näyttäytyy näissä keskusteluissa muuttumattomana – kuten eräs haastateltavistamme totesi: *“se on otettava, tai jätettävä”*. Vain naisia vastuuttava kulttuurinen puhe ei kuitenkaan johda muutoksiin, eikä näin ollen voi ratkaista epätasa-arvoisista käytännöistä johtuvia ongelmia.

Analyysimme kuitenkin osoittaa myös sen, että parisuhteiden arjessa toisin toimiminen on mahdollista. Nämä muutokset eivät kuitenkaan tapahdu itsekseen, vaan edellyttävät parisuhteen molemmilta osapuolilta tietoisia päätöksiä sekä sukupuolittuneiden toimintatapojen ja kulttuuristen puhetapojen kyseenalaistamista.

Kirjoittajat:

Annukka Lahti (kuvassa vas.), väitöskirjatutkija, yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos JY
Tiina Sihto, väitöskirjatutkija, yliopistonopettaja (ma.) yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos JY
Heidi Elmgren, väitöskirjatutkija, yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, JY
Raisa Jurva, väitöskirjatutkija, yhteiskuntatieteiden tiedekunta, TaY

Blogiteksti pohjautuu vastajulkaistun teoksen *”Perhe ja tunteet”* (Gaudeamus, toim. Petteri Eerola & Henna Pirskanen) lukuun Naisvalitus ja parisuhteen epätasa-arvot.